Приложение № 15 към т. 1, буква „о“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„БЕЗ АГРЕСИЯ ЗА СИГУРНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

През последните години се прилагат устойчиви политики, насочени към превенция и интервенция на насилието и тормоза и към създаване на подкрепяща и сигурна образователна среда. Същевременно системното взаимодействие остава предизвикателство, доколкото прилагането му зависи от конкретната образователна институция. Превенцията на насилието и тормоза в училищата и детските градини и създаването на сигурна образователна среда изискват прилагането на цялостен и системен подход, който може да се постигне като се ангажира и развива цялата образователна общност. Програмата за сигурна образователна среда и за превенция на насилието и тормоза в училищата „Стъпки заедно“ се базира именно на такъв цялостен и системен образователен подход за работа и включване на всички участници в образователния процес: деца, ученици, учители, родители, представители на местната общност и други заинтересовани страни. Това я прави подходяща за прилагане не само в училищата, но и в детските градини. Ключов момент при превенцията и справянето с агресията и насилието в образователните институции е привличането на родителите като партньор. За целта по програмата са предвидени дейности за подкрепа на родителите в рамките на Програма „Стъпки заедно“, които се изпълняват в детските градини и училищата.

Дейностите по Националната програма „Без агресия за сигурна образователна среда“ – 2024 г. се осъществяват в 41 училища по Модул 1 и в 20 детски градини по Модул 2, като те ще продължат да се изпълняват до юни 2025 г. С одобреното финансиране на проектите на тези училища ще бъдат включени 2803 деца, 320 учители и 2550 родители – за детските градини, както и 13 606 ученици, 1350 учители и 5900 родители – за училищата. Училищата и детските градини, класирани по Националната програма „Без агресия за сигурна образователна среда“, оценяват дейностите по програмата като изключително необходими и полезни, отразяващи потребността от създаване на условия за сигурна образователна среда и за методическо подпомагане на този процес.

ПРОЕКТ

Превенцията на агресията и насилието, както и гарантирането на благополучието на децата и учениците в образователните институции, са едни от водещите политики на Министерството на образованието и науката, което налага необходимостта от продължаване на националната програма и разширяване на обхвата й по отношение на броя на училищата и на детските градини, както и по отношение на включването на нови дейности, подкрепящи процеса по създаване на сигурна образователна среда. За целта в програмата са включени нови дейности, свързани с развиване на социално-емоционални умения при учениците от начален етап. Социално-емоционалното образование (СЕО) се утвърждава като ключов компонент в съвременните образователни системи, признавайки ролята на социалната и емоционалното развитие за благосъстоянието на учениците и учебните им постижения. Чрез развитие на петте взаимосвързани области на социални и емоционални компетенции (себепознание, саморегулация, социална осъзнатост, умения за взаимоотношения с другите, отговорно вземане на решения) се осигурява позитивен контекст за учене в училище и за общуване, при което се усвояват умения от децата да общуват с останалите, да изразяват себе си и да постигат целите си.

Интегрирането в традиционния образователен процес на умения като самоосъзнаване, емоционална регулация, умения за общуване с другите, емпатия допринася за изграждане на позитивен климат за учене и изява на малките ученици от началния образователен етап, но в същото време и обогатява преподаването с нови перспективи за преподаване на учебното съдържание.

Прилагането на програмата във факултативните часове може да допринесе за разгръщане на целенасочена училищна политика за развитие на социално-емоционално образование, а реализацията на комплекса от дейности, насочени към специфичните умения – за популяризиране дейността на училището и мултиплициране на добрите практики на регионално и национално ниво. Ето защо националната програма подпомага изграждането на общност за учене и развитие, в която социално-емоционалната интелигентност е общо дело на учителите, учениците и родителите.

Настоящата програма ще осигури възможност за развитие на СЕО у нас чрез финансиране на комплекс от дейности за пилотното му въвеждане в училища и поетапното разпространение на политиката в повече образователни институции.

Допълването на Програмата с Модул 3. „Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап“ ще отговори на обществените очаквания за изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда в детските градини и училищата.

ПРОЕКТ

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма „Без агресия за сигурна образователна среда“ е разработена в съответствие с приоритетна област 5. „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ и с Приоритетна област 4. „Сплотени училищни общности и системна работа с родителите“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

Обща цел

Осигуряване на условия за създаване на сигурна образователна среда в детските градини и училищата и за методическа подкрепа на този процес като средство за превенция на агресията и тормоза сред децата и учениците, както и осигуряване на условия за развитие на социално-емоционални умения на учениците в начален етап на основното образование чрез пилотно въвеждане на социално-емоционално образование в училище от всеки планов регион.

Специфични цели

- създаване на условия за развитие и ангажиране на общността в детската градина и на училищната общност с реализирането на дейности за създаване на сигурна образователна среда и за превенция на агресията и насилието;

- създаване на условия за подкрепа и утвърждаване на образователна култура, основана на взаимно уважение, равно достойнство, справедливост и насърчаване на информирано и компетентно участие на всички в общността на детската градина и в училищната общност;

- създаване на условия за развиване на ученическото самоуправление и участие като фактор и ресурс за създаване на сигурна училищна среда и за превенция на агресията и насилието;

- осигуряване на условия за развиване на социално-емоционални умения у учениците в начален етап;

- повишаване на компетентностите на учителите за преподаване на социално-емоционални умения чрез участие в специализирани обучения по темата;

- създаване на условия за методическа подкрепа между педагогическите специалисти в училищата;

- подобряване на взаимодействието между училището и родителите за въвличането им в процеса на развитие на социално-емоционални умения на учениците.

Териториален обхват на програмата: **национален.**

ПРОЕКТ

По Модул 3. програмата обхваща училища, в които в поне две паралелки с ученици от начален етап от I до IV клас се реализира комплекс от дейности, насочени към развитие на социално-емоционални умения.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда:

- брой детски градини, в които е реализиран цялостен подход за превенция на агресията и за създаване на сигурна образователна среда – до 20;
- брой деца, включени в дейностите по модула – до 600;
- брой педагогически специалисти, включени в дейностите по модула – до 200;
- брой родители, включени в дейностите по модула – до 600.

Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда:

- брой училища, в които е реализиран цялостен училищен подход за превенция на насилието и за създаване на сигурна училищна среда – до 40;
- брой ученици, включени в дейностите по модула – до 3000;
- брой педагогически специалисти, включени в дейностите по модула – до 1000;
- брой родители, включени в дейностите по модула – до 3000.

Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап

- Брой ученици от I – IV клас, участвали в обучение, насочено към формиране на социално-емоционални умения – 5376 (за всяко училище ученици от две паралелки);
- Брой учители и директори/ зам.-директори, обхванати в обучителни семинари за формиране на социално-емоционални умения в начален етап – 252 (по 9 души от училище);
- Брой уроци, в които са реализирани цели за формиране на социално-емоционални умения – 393;
- Брой родители, включени в дейности по модула от програмата – 5376;
- Брой училища – 28.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда

Деца, педагогически специалисти и родители.

Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда

Ученици, педагогически специалисти и родители.

ПРОЕКТ

Модул 3.

Мерките, подкрепени чрез реализиране на дейностите по модула от програмата, са насочени към учениците от началния етап на основното образование и техните родители, както и към педагогически специалисти в началния етап.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда:

- надградени умения на педагогическите специалисти за справяне с агресията при децата, изграждане на позитивен климат в детската градина, медиация на конфликтни ситуации и др. според нуждите на детската градина и групата;

- повишени компетентности на участниците чрез осъществените дейности с децата в групата;

- формирани и развити социално-емоционални умения у децата в детската градина;

- повишена информираност и подобрени умения на учители и на родители за безопасно използване на информационните технологии от децата, съобразено с възрастта и защитата им в електронна среда;

- засилено взаимодействие на детската градина със семейството чрез проведени общностни събития, тематични родителски срещи и други инициативи.

Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда:

- създадени условия за намаляване на стреса и откъсване от рутината в училище чрез обособяване на кът за отдих, споделяне и учене;

- надградени умения на педагогическите специалисти чрез вътрешноучилищни обучения за справяне с агресията, изграждане на позитивен климат, развитие на емпатия, медиация на конфликтни ситуации и др. според нуждите на училището и класа;

- повишени компетентности на участниците чрез осъществените срещи, работилници, лаборатории на училищно ниво;

- формирани и развити социално-емоционални умения в учениците, активирано ученическо участие и инициативи от ученици за ученици;

- формирани умения по безопасно пребиваване в електронна среда и защита от кибернасилие;

- засилено взаимодействие на училището със семейството чрез проведени общностни събития, тематични родителски срещи и други инициативи.

Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап.

ПРОЕКТ

- разработени и приложени авторски урочни планове, които са насочени към интегриране на социално-емоционални умения в задължителните часове;

- повишена увереност и умения на учителите за интегриране на социално-емоционалното образование в педагогическата практика в начален етап чрез предоставена методическа подкрепа през учебната година.

- обучени 135 педагогически специалисти за развитие на социално-емоционални умения на учениците в начален етап и за интегрирането им в образователния процес;

- изградена позитивна образователна среда, подкрепяща образователния процес;

- повишена мотивацията за участие в образователния процес;

- идентифицирани нуждите на родителите чрез проведени проучвания и отразени в училищните програми за взаимодействие с родителите;

- надградени годишни програми за взаимодействие с родители в училищата, участващи в програмата, чрез включване на темите за СЕУ в директната работа с родители.

6. БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 835 940 лв.

Модули	Средства в лв.
Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда	140 000 лв.
Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда	500 000 лв.
Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап	195 940 лв.
Общ размер:	**835 940 лв.**

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда

- общински и частни детски градини на територията на Република България.

Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда

- държавни, общински и частни училища на територията на Република България от I до XII клас.

Всяка общинска детска градина, както и всяко държавно или общинско училище, може да кандидатства за реализиране на дейности по националната програма самостоятелно или в партньорство с частна детска градина, съответно частно училище.

Частна детска градина или частно училище може да участва в реализиране на

ПРОЕКТ

дейности по националната програма само в партньорство с общинска детска градина, съответно с държавно или общинско училище. Една частна детска градина или едно частно училище е допустимо да участва в партньорство само с една общинска детска градина, съответно само с едно държавно или общинско училище. Частната детска градина или частното училище само избира общинска детска градина, съответно държавно или общинско училище, за партньор и сключва договор по образец с него за изпълнение на дейности по националната програма. Когато общинска детска градина или когато държавно или общинско училище са получили предложение за партньорство от повече частни детски градини, съответно частни училища, може да сключи договор за сътрудничество само с една избрана от нея частна детска градина, респективно само с едно избрано частно училище.

Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап

- Училища, в които се обучават ученици от I – IV клас.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

През учебната 2025/2026 година – до 30.06.2026 г.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Мониторингът по националната програма се осъществява чрез проверки на място в детските градини и училищата, получили финансиране, от комисия от МОН и/или от РУО.

Мониторингът има за цел да предостави методическа подкрепа относно дейностите, посочени от детските градини и училищата за изпълнение с финансирани проекти по модулите от националната програма. В процеса на мониторинга детските градини и училищата методически се подпомагат за изпълнение на дейностите по програмата „Стъпки заедно“, която се въвежда чрез националната програма. На детските градини и училищата се предоставя информация за менторите (по един за всяка област), които подпомагат изпълнението на програмата „Стъпки заедно“. Мониторингът стартира след започване на учебната 2025/2026 година. Осъществява се в класираните по националната програма детски градини и училища чрез МОН и РУО посредством проверки на място в детските градини и училищата по програмата.

Средствата за мониторинг са в размер до 2000 лв. и са част от бюджета на националната програма.

ПРОЕКТ

Изпълнението и отчитането на дейностите по Модул 3 се осъществява от бенефициентите, които са подбрани чрез процедура на кандидатстване и оценяване на проекти, организирана на регионално ниво.

При изпълнението на дейностите по Модул 3 от Програмата се осъществява мониторинг чрез РУО чрез проверка на място. Той включва инструменти, съобразени със спецификата на дейностите по програмата, попълване на карта за мониторинг и отчетен доклад.

Отчитането на програмата на национално ниво обобщава докладите на РУО за извършения мониторинг.

Средствата за мониторинг са на стойност 17 800 лв.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 10.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

11.1. Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда

11.1.1. Провеждане на обучения в детската градина за надграждане на уменията на педагогическите специалисти за справяне с агресията, изграждане на позитивен климат в детската градина, развитие на емпатия, рефлексия, медиация на конфликтни ситуации и др.;

11.1.2. Провеждане на работа с децата в групата, свързани с установяване на «златни правила», поставяне на граници и развитие на емоционалната интелигентност и съпричастност при децата и др.;

11.1.3. Осъществяване на подкрепа на родителите чрез проучване на нуждите им и провеждане на общностни събития, тематични родителски срещи по теми, свързани с

ПРОЕКТ

възможности и форми за информирано участие на родителите в живота на детската градина в посока изграждане на сигурна образователна среда посредством споделени ценности, ясни права и отговорности; сътрудничество със семейството при случаи на агресия при децата; създаване на възможности и форми за участие и информираност на всеки родител за развитието на детето му, вкл. за затруднения в развитието и поведението на детето му, и други инициативи, насочени към развитие на взаимодействието на детската градина и семейството, обучения за родители, свързани с развиване на емоционалната интелигентност при децата, поставяне на здравословни граници в общуването и отстояването, безопасно използване на информационните технологии от децата, съобразено с възрастта им, и др.

11.2. Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда

11.2.1. Изграждане на кътове за отдих, споделяне и учене.

11.2.2 Изграждане на ученически съвети и стимулиране на ученическото самоуправление и участие посредством обучения, дейности на ученическите съвети и консумативи за дейността на ученическите съвети;

11.2.3. Провеждане на вътрешноучилищни обучения за надграждане на уменията на педагогическите специалисти за справяне с агресията, изграждане на позитивен климат, развитие на емпатия, рефлексия, медиация на конфликтни ситуации и др. според нуждите на училището и класа, превенция на кибернасилие и безопасно пребиваване в електронна среда.

11.2.4. Провеждане на срещи, работилници, лаборатории на училищно ниво по теми, свързани с превенция на насилието, установяване на «златни правила», развитие на емоционалната интелигентност, на емпатията и др.

11.2.5. Провеждане на дейности с учениците, насочени към формиране и развитие на социално-емоционални умения, активиране на техните обединения, овластяване и смислено участие в живота на училищната общност, осъществяване на инициативи от ученици за ученици и др.

11.2.6. Осъществяване на подкрепа на родителите чрез проучване на нуждите им и провеждане на общностни събития, тематични родителски срещи по теми, свързани с възможности и форми за информирано участие на родителите в училищния живот в посока изграждане на сигурна училищна среда посредством споделени ценности, ясни права и отговорности; сътрудничество със семейството при случаи на насилие и за превенция на насилие; създаване на възможности и форми за участие и информираност на всеки родител за развитието на детето му, вкл. за затруднения в развитието и

ПРОЕКТ

поведението на детето му, и други инициативи, насочени към развитие на взаимодействието на училището със семейството.

11.3. Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап

11.3.1 Провеждане на обучителни семинари с педагогически специалисти за формиране на социално-емоционални умения в началния етап на основното образование.

11.3.1.1. Обучение на педагогически специалисти за запознаване с концепцията за СЕО;

11.3.1.2. Дейности за развитие на вътрешния капацитет на училището и осигуряване на подкрепяща среда за преподавателите и за разработване на учебни планове в хода на пилотното въвеждане на СЕО;

11.3.1.3. Заключителен семинар за споделяне на педагогически опит.

Изпълнението на дейността предполага включване на учителите, които ще осъществяват СЕО в двудневно обучение по темата, провеждано чрез НЦПКПС, гр. Банкя. Обучението включва теоретична и практическа част с общ хорариум от 16 часа Обученията се провеждат преди стартирането на обучението на учениците. За методическа подкрепа на учителите в хода на пилотното въвеждане на СЕО се провеждат месечни уебинари от лектори с експертиза по темата, лектории, открити уроци и пр.

След приключване на обученията на учениците се организира заключителен семинар и в него участват педагогическите специалисти, които може да популяризират добрия си педагогически опит на национално ниво.

11.3.2 Провеждане на уроци по учебни предмети, в които се реализират цели за развитие на СЕУ.

11.3.2.1. Разработване на авторски урочни планове.

11.3.2.2. Апробиране на учебни и/или методически материали и попълване на карти за резултатите от апробацията.

Дейността предвижда интегриране на социално-емоционалните умения в образователния процес по преценка на учителя и съобразно контекста на съответния урок. В часовете от учебния план се интегрират теми и казуси, чрез които се развиват социално-емоционалните умения на учениците от I – IV клас в задължителните, избираемите и/или факултативните часове на училищния учебен план. В рамките на дидактическите цели на уроци по различни учебни предмети се развиват компетентности за самоосъзнаване, регулиране на емоциите, умения за взаимоотношения с другите, социална осъзнатост, отговорно вземане на решения. За

ПРОЕКТ

систематичното представяне на концепцията за СЕО се изисква разработване на урочни планове и прилагане на учебни и методически материали с цел апробация. Във връзка с провеждането на апробацията всеки педагогически специалист попълва оценъчна карта като доказателство за извършената дейност.

11.3.3. Провеждане на срещи за запознаване на родителите с концепцията за СЕО.

За запознаване на родителите с концепцията за СЕО се провеждат по 1 тематична родителска среща във всяко пилотно училище. За представянето на спецификата на СЕО се канат лектори с експертиза по темата или психолози, които да съдействат за разбиране на необходимостта от прилагането на целенасочен подход за възпитание и развитие на личността на ученика.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда

- възнаграждения на координатори по програмата;

- пакет от дейности, включващ: провеждане на семинари за педагогическите специалисти, надграждане на умения за справяне с агресията при децата, изграждане на позитивен климат в детската градина, развитие на емпатия, рефлексия, медиация на конфликтни ситуации и др. според нуждите на детската градина и групата; установяване на «златни правила», развитие на емоционалната интелигентност, безопасно използване на информационните технологии, съобразено с възрастта и безопасно пребиваване на децата в електронна среда, и др.; провеждане на дейности с децата, насочени към формиране и развитие на социално-емоционални умения, тематични родителски срещи и общностни събития и други инициативи, насочени към развитие на взаимодействието на детската градина и семейството.

Максималната стойност на финансиране на един проект **за детска градина – 5000 лева.**

Конкретната стойност за финансиране на една детска градина се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет.

Етапи на финансиране по модул 1:

За изпълнение на дейностите по модула в началото на учебната година на детските градини се предоставя цялата сума, за която са кандидатствали и която следва да бъде разходвана до 30.06.2026 г.

Модул 2. Училище без агресия за сигурна образователна среда

- обзавеждане на кътове за отдих, споделяне и учене;

ПРОЕКТ

- възнаграждения на координатори по програмата;

- пакет от дейности, включващ: провеждане на вътрешноучилищни семинари за надграждане на умения за справяне с агресията, изграждане на позитивен климат, развитие на емпатия, рефлексия, медиация на конфликтни ситуации и др. според нуждите на училището и класа; провеждане на срещи, работилници, лаборатории на училищно ниво по теми, свързани с превенция на насилието, установяване на «златни правила», развитие на емоционалната интелигентност, на емпатията и др., защита по кибер насилие; провеждане на дейности с учениците, насочени към формиране и развитие на социално-емоционални умения, активиране на техните обединения, осъществяване на инициативи от ученици за ученици и др.; провеждане на общностни събития, тематични родителски срещи и други инициативи, насочени към развитие на взаимодействието на училището със семейството.

- пакет от дейности, включващ обучения, дейности на ученическите съвети, консумативи за дейността на ученическите съвети;

Максималната стойност на финансиране на един проект **за училище – 10 000 лева.**

Конкретната стойност за финансиране на едно училище се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет.

Етапите на финансиране по модул 2:

За изпълнение на дейностите по модула в началото на учебната година на училищата се предоставя цялата сума, за която са кандидатствали и която следва да бъде разходвана до 30.06.2026 г.

Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап

Провеждане на обучителни семинари с педагогически специалисти за формиране на социално-емоционални умения в началния образователен етап – 49 250 лв.

Провеждането на обучението на педагогическите специалисти от пилотните училища се възлага от Министерството на образованието и науката на НЦПКПС, гр. Банкя.

В обучителния семинар за запознаване с концепцията за СЕО се включват педагогическите специалисти от паралелките и класовете от началния етап в пилотните училища, които ще реализират целите на СЕО, както и директор или заместник-директор за начален етап. Средствата, които се превеждат на НЦПКПС, са в рамките на 100 лв. на човек и покриват 8 часа присъствено обучение, нощувка, хранене За участие в семинара на всеки учител чрез настоящата програмата се финансират чрез училището пътни

ПРОЕКТ

разходи, средно по 50 лв., в зависимост от отдалечеността на региона от мястото за провеждане на семинара.

За провеждането на дейности с цел методическа подкрепа на учителите в хода на пилотното въвеждане на СЕО се заплаща на лектори с експертиза по темата. За всеки лектор се заплащат по 200 лв., като общият брой лекции е до 10 бр. за всеки клас.

За провеждането на заключителен семинар на национално ниво се завишава бюджета на училището домакин, което организира наемането на зала, и се заплаща за панелисти и кафе-паузи за 100 участници. Разходите за панелисти в заключителния семинар са в размер до 3000 лв. и не включват командироване на участниците.

- Провеждане на уроци по учебни предмети, в които се реализират цели за развитие на СЕУ - 123 278 лв.

По програмата се финансират разработени от учителите авторски урочни планове, които включват интегриран подход и подходящи методи за развитие на съответните умения. Максималният брой урочни планове за учебната година, без оглед на учебния предмет, които се финансират по програмата са 131 часа за пилотно училище, разпределени както следва: за 31 часа в I клас, за 33 часа – във II и III клас и за 34 часа – в IV клас.

По програмата се финансира попълването на карта за оценяване на приложимостта на използваните в задължителни часове учебни помагала, предоставени за апробиране.

- Провеждане на срещи за запознаване на родителите с концепцията за СЕО – 5600 лв.

За запознаване на родителите с концепцията за СЕО се финансира тематична среща с родители във всяко училище. Разходите за провеждане на една среща в училище включват наемането на зала и на лектор в размер до 200 лв.

За изпълнение на дейностите по модула в началото на учебната година на училищата се предоставя цялата сума, за която са кандидатствали и която следва да бъде разходвана до 30.06.2026 г.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда

13.1. Необходими документи за кандидатстване по модул 1:

13.1.1. Придружително писмо от директора на детската градина.

ПРОЕКТ

13.1.2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- информация за детската градина;
- обосновка на проекта;
- цели;
- очаквани резултати;
- описание на предвидените дейности за постигане на целите на модула по програмата;
- участници – брой деца, брой педагогически специалисти, родители;
- ресурси за реализиране на дейностите;
- финансов план/бюджет.

13.1.3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на детската градина по модула на националната програма.

13.1.4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 10.1. (по образец).

13.2. Необходими документи за кандидатстване по модул 2:

13.2.1 Придружително писмо от директора на училището.

13.2.2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- информация за училището;
- обосновка на проекта;
- цели;
- очаквани резултати;
- описание на предвидените дейности за постигане на целите на модула по програмата;
- участници – брой ученици, брой педагогически специалисти, родители;
- ресурси за реализиране на дейностите;
- финансов план/бюджет.

13.2.3 Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по модула на националната програма.

13.2. 4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 10.1. (по образец).

Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения:

ПРОЕКТ

Всяка детска градина или всяко училище може да кандидатства само с един проект по модула.

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет и декларацията за кандидатстване по модула на националната програма се изпращат **на хартиен носител** в МОН, дирекция „Приобщаващо образование“, в срок **до 30 (тридесет) календарни дни** след датата на одобряването на програмата от Министерския съвет.

Модул 3. Развиване на социално-емоционални умения (СЕУ) на учениците от начален етап

13.3. Необходими документи за кандидатстване:

13.3.1 Придружително писмо от директора на училището.

13.3.2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след приемане на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- информация за училището;
- обосновка на проекта;
- текущи или минали проекти, както и кандидатствания за такива, свързани със СЕУ;
- цели, свързани с развитие на СЕУ на учениците;
- времеви възможности/ограничения, които биха повлияли върху изпълнението на модула от програмата;
- интерес от участие в предоставена допълнителна подкрепа при изпълнението на програмата: индивидуален менторинг на обхванатите педагогически специалисти; обучение за въвличане на семейството в изграждането на СЕУ на учениците; допълнителна методическа подкрепа за работа с родители за развитие на СЕУ;
- участници – брой паралелки в начален етап, брой ученици, брой педагогически специалисти, родители;
- концепция за внедряване на образование за СЕУ в начален етап в училището;
- очаквани резултати;
- финансов план/бюджет.

13.3.3 Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по модула от националната програма.

13.3.4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 10.1. (по образец).

ПРОЕКТ

Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения:

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване и решението на педагогическия съвет се изпращат на електронен носител в РУО в срок до 30 (тридесет) календарни дни след датата на обявяване на програмата в раздел „Национални програми“.

След оценка на предложенията в РУО, началникът на РУО прави аргументирано предложение на МОН относно избора на училище за региона.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

По Модул 1 и Модул 2:

14.1. Разглеждане и оценяване на документите:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите **в срок до 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения**.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните детски градини и училища съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, който се предоставя на съответната детска градина или на съответното училище, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

14.2. Критерии за оценка на проектните предложения:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 20 точки, при непълна документация – 0 точки.

- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки.

- Целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 30 точки.

- Целесъобразност на изпълняваните дейности, наличие на подпомагащи специалисти, планирани обучения, специализирани пространства – кътове и др. – до 30 точки.

Максималният брой точки е 100.

ПРОЕКТ

По Модул 3:

14.3. Разглеждане и оценяване на документите:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на началника на РУО, която разглежда, оценява и класира проектите в срок до 30 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки. Финансират се проектните предложения само на класираните училища съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък. Размерът на средствата, който се предоставя не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

14.4. Критерии за оценка на проектните предложения:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – до 20 точки.
- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки.
- Интерес от участие в допълнителни дейности за повишаване на въздействието на интервенцията – до 15 точки.
- Концепция – 25 точки.
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 20 точки.

Максималният брой точки за оценка на едно проектно предложение е 100 точки.
Министърът на образованието утвърждава списък с училищата в страната и предоставя авансово средства за изпълнението на дейностите през учебната 2025-2026 година.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Детските градини и училищата, получили финансиране по националната програма, изготвят и представят в Министерството на образованието и науката в срок до 30.07.2026 г. отчет за фактически извършените разходи и за цялостното изпълнение на дейностите по националната програма.

Министерството на образованието и науката изготвя обобщен отчет за националната програма. Отчетът се публикува на електронната страница на Министерството на образованието и науката.

ПРОЕКТ